Кіровоградський держ. пед. ін-т ім. Н. К. Крупської
ОУНБ ім. Д. І. Чижевського

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання VIII. ● № 13 (713) ● НЕДІЛЯ, 29 СІЧНЯ 1967 р. ● Ціна 2 коп.

ПРО ПІДГОТОВКУ ДО 50-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ЖОВТНЕВОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ І 50-РІЧЧЯ ВСТАНОВЛЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ НА УКРАЇНІ

Постанова Пленуму ЦК КП України від 23 січня 1967 року

Заслухавши та обговоривши доповідь першого секретаря ЦК КП України тов. Шелеста П. Ю. «Про підготовку до 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції і 50-річчя встановлення Радянської влади на Україні», Пленум ЦК КП України відзначає, що партійні організації республіки проводять значну організаторську і масово-політичну роботу, спрямовану на гідну зустріч цих знаменних ювілейних дат.

Пленум ЦК КП України одностайно схвалює постанову Центрального Комітету КПРС «Про підготовку до 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції» і приймає її до неухильного виконання. В цій постанові визначені конкретні завдання практичної діяльності партійних, радянських, профспілкових, комсомольських і господарських організацій, накреслені заходи організаційної та ідеологічної роботи по підготовці до славного ювілею Радянської влади. Це документ важливого теоретичного і політичного змісту, величезної організуючої і мобілізуючої сили.

50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції — епохальна подія в житті народів нашої Вітчизни, трудящих всіх країн світу, свято величних перемог комунізму, торжества всеперемагаючих ідей марксизму-ленінізму, безсмертного вчення В. І. Леніна. Великий Жовтень здійснив віковічні прагнення народних мас, втілив у життя високі ідеали соціалізму, пролетарського інтернаціоналізму, дружби і братерського співробітництва народів, забезпечив створення і зміцнення світової соціалістичної системи, яка нині справляє вирішальний вплив на хід світового розвитку.

Велика Жовтнева соціалістична революція стала поворотним пунктом в історичній долі українського народу. Під проводом партії трудящі України слідом за російським пролетаріатом першими пішли по шляху Жовтня, встановили Радянську владу, відстояли її в жорстокій боротьбі проти внутрішніх і зовнішніх ворогів. Завдяки мудрому керівництву ленінської партії комуністів, непохитній дружбі і братерській взаємодопомозі народів СРСР український народ добився свободи, незалежності і суверенності, возз'єднав всі українські землі в єдиній Українській соціалістичній державі, досяг небувалих висот в розвитку своєї економіки і культури. П'ятдесят років український народ живе і працює під зорею Радянської влади, п'ятдесят років трудящі України наполегливо перетворюють в життя заповіти В. І. Леніна, свято зберігаючи в своєму серці невмирущі ленінські слова: «При єдиній дії пролетарів великоруських й українських вільна Україна МОЖЛИВА, без такої єдності про неї не може бути і мови».

(Закінчення на 2-й стор.).

ОЛЕНКА — ОЛЕНА ВАСИЛІВНА

Депутатові — тільки за двадцять

Секретар партійної організації ремзаводу Укрцукробурякотресту Павло Дмитрович Стукалов зустрів привітно.

А в очах так і світиться задоволення, мовляв, подивишся, які на заводі люди.

— Про Оленку писатимете? — запитав. — Час уже, нехай вся область знає про нашу ластівку.

Разом проходимо ливарним цехом, піднімаємося крутими східцями до лабораторії, де працює Оленка. Назустріч начальник цеху Геннадій Якович Рязанов.

— Дівчам прийшла вона до нас у ливарний, — говорить Геннадій Якович. — Пропонували іншу роботу. Ні. Тільки тут. Робота, скажу, не з легких. Не кожен чоловік з нею справиться.

Трохи помовчав, неначе сумніваючись, треба це говорити чи ні, а потім:

— Вона ж мене, рідна, недавно виручила. Та що мене — завод. Захворіли робітниці ливарного Зіна Ушакова та Люба Пихтіна, а замінити ніким. План зривається. Я — до Оленки. Більше двох тижнів працювала вона в цеху і лабораторію не кидала.

А ось і Оленка.

— Та що ж про мене писати? Я — як і всі. Ходимо на хор. Сьогодні йдемо на виставу... — обсмикує синій халат, ховає припорошені сумішшю руки.

Не ховай їх, Оленко!..

Виходимо на територію заводу.

— Оці деревця посадили ми торік. А ось під снігом квітники. Заходиш влітку до заводу, а тобі червоно-червоно посміхається кана. Хороше?

Милуюся депутатом міськради, а в думці: «Скільки ж тобі, Оленко?». Ніжне обличчя, голубі очі, щира посмішка.

Заходимо до приймальні. Сідаю на стілець. Напроти за державний стіл депутата — Оленка, Олена Василівна Миколенко.

— Велика це честь — бути депутатом, — говорить вона, — а ще більша відповідальність. Заходить якось у Тімірязєвську депутатську Раду виборець Семен Іванович Купченко. Бідкається: покрівля протікає, а на підприємстві матеріалу нема. Пішла до нього додому, подивилася. Дійсно, треба допомогти. Звернулася у міськраду, виділили покрівельне залізо. При зустрічі Купченко спасибі щиро сказав. А за що? Це ж мій депутатський обов'язок.

Йдемо засніженими вулицями. Кружляють сніжинки, осідаючи на пухнастих віях вродливої юнки. І раптом на тротуарі... ковзанка. Знову Олена Василівна стала Оленкою. Розігналася — пролетіла по льодку.

Прощаємося. Вицокуючи каблучками, вона побігла. Дивлюся вслід: державна людина і дівча водночас. Тільки за двадцять. А це якраз і здорово!

В. ШАРІЙ,
спецкор «Молодого комунара».

м. Кіровоград.

Фото В. КОБПАКА.

ЗБОРИ ПАРТІЙНО-ГОСПОДАРСЬКОГО АКТИВУ

27 січня в приміщенні обласної філармонії відбулися збори обласного партійно-господарського активу.

З доповіддю про підсумки роботи промислових підприємств, будівельних організацій, транспорту і зв'язку за 1966 рік і завдання на ювілейний, 1967 рік виступив перший секретар обкому КП України **М. К. Кириченко.**

Збори прийняли соціалістичні зобов'язання робітників, інженерно-технічних працівників і службовців промисловості, будівництва, транспорту, зв'язку та міського господарства області на 1967 рік, на честь 50-річчя Великого Жовтня і 50-річчя Радянської влади на Україні.

НОВИНИ

ФІЛЬМ ПРО КОВАЛЯ-СИЛАЧА

Студія ще зовсім молода. Всього два місяці від роду. А вже робить кроки в життя. За сценарієм Миколи Житнього директор студії Юрій Руденко, фотокореспондент районної газети, зняв на плівку колгоспний ярмарок.

Зараз аматори готують сценарій фільму про коваля-силача Георгія Наливайка.

В. ЦВЕТАЄВ.

с. Компаніївка.

СТМ

Таланти степового краю

Багата талантами Кіровоградщина. На фестивалях самодіяльного мистецтва, присвячених 50-річчю Великого Жовтня, ми дізнаємося про нові творчі здобутки співаків і танцюристів, аматорів-акторів.

Триває конкурс молодих літераторів та композиторів. Вже з'явилися їх нові твори на сторінках обласної та республіканської преси. У видавництві «Мистецтво» готується до видання збірка пісень «Край кіровоградський».

«Молодий комунар» систематично надаватиме для творчої молоді свою сторінку «СТМ». Читачі газети зустрінуться з молодими поетами, прозаїками, художниками, акторами, композиторами, самодіяльними артистами.

Сьогодні ви вперше зустрічаєтесь з ними.

Йдуть капітани

Сіллю морською обварена,
Сонячно, рвучко, картинно
Випливла раптом із марева
Юність моя — бригантина.
Парус виблискує спалахом,
Рветься із гавані — тісно.
Хлопці розгойдують палубу,
Тралом розмотують пісню.
Сходять у робах розбурхано
В Братську, Талнаху, Тайшеті,
Руки споліскують бурями,
Сонце черкають кашкетом.
Падає вітер зі стогоном,
Никне у димі махорки,
Зв'язаний піснею Когана,
Піснею Лепського Жорки!
Сіллю морською обпалений,
Їй не шукати причалу...
Йдуть капітани із палуби
В гребінь двадцятого валу!

Микола СОЛОДЧЕНКО.

СЬОГОДНІ В ЗНАМ'ЯНЦІ — СЕМІНАР ГРУПКОМСОРГІВ КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНИХ МОЛОЧНО-ТОВАРНИХ ФЕРМ

Ганна Бандуровська — одна з кращих доярок Голованівського району. Працює у колгоспі імені 40-річчя Жовтня. За минулий рік надоїла близько 3 тисяч кілограмів молока на корову. Високих надоїв домагається і зараз.

Фото К. ВАСИЛЬКА.

РУКАМ НА ПОМІЧ

Чудовий почин виник напередодні ювілейного року у Знам'янському районі: тут вирішили максимально механізувати ферми, звільнити тваринників від малопродуктивної ручної праці.

Добиваються цього, одночасно підвищуючи продуктивність худоби: ферма колгоспу імені Кірова, де групкомсоргом Галя Дедушева, закінчила минулий рік переможцем змагання молодіжних колективів тваринників.

Показово, що застрільниками виступили комсомольці, молоді колгоспники. Та інакше й не повинно бути. Кому, як не молодим, у кого поєднуються грамотність і невичерпна енергія, братися за цю — таку нелегку, але таку потрібну — справу?

Комсомол завжди доводив свою вірність ідеалам партії, своє прагнення рухати вперед рідну Вітчизну. Доводив не словесними деклараціями, а практичними ділами. Точкою прикладання сил сільської молоді є сьогодні механізація ферм. Мова йде не просто про механізацію окремих процесів — доїння, прибирання приміщень, приготування і роздачі кормів, — а про комплексну механізацію. Бо тільки цим шляхом можна добитися справжнього полегшення праці доярок, підвищення продуктивності ферм.

Яку б ти роботу не виконував, сільський комсомольський організаторе, для тебе знайдеться діло. Адже треба оволодіти новою технікою, добитися, щоб вона безперебійно працювала. Але завдання не тільки в цьому. Доможися, щоб разом з новими машинами на ферми прийшла нова організація праці.

У ряді знам'янських колгоспів доярки працюють позмінно. Сьогодні в Знам'янці відкривається семінар групкомсоргів комсомольсько-молодіжних молочно-товарних ферм. Запозич для своєї комсомольської організації досвід, як в цих умовах організувати дозвілля тваринників, щоб вільний час — а його при двозмінній роботі чимало — не пропадав марно, йшов на користь освіті, культурі молодої людини.

Машини самі собою не внесуть змін у роботу тваринників. Ці зміни внесеш з їх допомогою ти, сільський ентузіасте!

Постанова Пленуму ЦК КП України від 23 січня 1967 року

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

Українська РСР зустрічає славний ювілей Радянської влади в розквіті всіх своїх матеріальних і духовних сил. Трудящі республіки самовіддано працюють над виконанням накреслень XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України. Високими темпами зростає могутня соціалістична індустрія, на піднесенні перебуває сільське господарство, успішно розвивається наука і культура, підвищується добробут народу.

Пленум відзначає, що підготовка до 50-річчя Великого Жовтня викликала в республіці небувале політичне і трудове піднесення. Робітники, колгоспники, інтелігенція з величезним творчим ентузіазмом готують ювілейні трудові подарунки Радянської України рідній соціалістичній Батьківщині. Все ширшого розмаху набирає соціалістичне змагання під девізом: «Ювілейному року — ударну працю», масовим стає рух за підтримку патріотичної ініціативи передових виробничих колективів — завершити достроково річне завдання. «Ювілейному року — багатий ювілейний урожай», — під таким лозунгом змагаються українські хлібороби.

Пленум підкреслює, що головним у діяльності кожного партійного комітету, всіх партійних організацій, кожного комуніста має бути організаційне і політичне забезпечення здійснення народногосподарських завдань другого року п'ятирічки, мобілізація трудівників міста і села на безумовне виконання виробничих планів і соціалістичних зобов'язань з тим, щоб зустріти 50-річчя Великого Жовтня і встановлення Радянської влади на Україні новими трудовими успіхами.

Пленум вважає важливим політичним завданням партійних, радянських і господарських органів дальше впровадження нової системи планування і економічного стимулювання. Необхідно спрямувати зусилля трудящих на підвищення економічної ефективності виробництва, зростання продуктивності праці, краще використання основних фондів, досягнень науки і техніки та передового досвіду. Треба докорінно поліпшити організацію капітального будівництва, забезпечити своєчасне введення в дію всіх пускових об'єктів, особливо тих, де вже у нинішньому році заплановано випуск продукції. Справа честі кожного виробничого колективу, кожного трудівника — добитися, щоб у ювілейному році не було жодного підприємства, будови, цеху, дільниці, бригади, які б не виконали державних планів і взятих соціалістичних зобов'язань.

Підготовка до ювілею Радянської влади повинна проходити під знаком посилення темпів розвитку сільського господарства на основі його інтенсифікації, всемірного збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів. Неодмінною умовою виконання цього завдання є підвищення культури землеробства та меліорації земель, дальший розвиток громадського тваринництва. В центрі уваги всіх партійних, радянських і сільськогосподарських органів повинні стояти питання зміцнення економіки колгоспів і радгоспів, повсюдного впровадження господарського розрахунку, посилення матеріального стимулювання.

Необхідно повніше задовольняти запити трудящих, забезпечити безумовне виконання планів будівництва житла і культурно-освітніх закладів, здійснити практичні заходи по благоустрою міст і сіл республіки, значно поліпшити торгівлю і побутове обслуговування населення, роботу комунальних підприємств і транспорту.

Щоб забезпечити дальше піднесення промислового і сільськогосподарського виробництва, слід на повну силу використати випробуваний метод комуністичного будівництва і виховання мас — соціалістичне змагання. В соціалістичному змаганні на честь ювілею найголовнішим має бути боротьба за підвищення всіх техніко-економічних показників, впровадження наукової організації праці, прискорення технічного прогресу, поліпшення якості продукції, економне і бережливе витрачання матеріалів, палива електроенергії і сировини, державних коштів, зміцнення соціалістичної дисципліни, організованості й порядку. Треба, щоб починання запорізьких і дніпропетровських металургів, шахтарів Донбасу, гірників і будівельників Криворіжжя, харківських машинобудівників, працівників швейного об'єднання «Україна», хліборобів Сквирського району Київської області та багатьох інших передових колективів, які першими в республіці стали на ударну ювілейну вахту, знайшли найширше розповсюдження і підтримку.

Важливі завдання стоять перед працівниками науки, літератури і мистецтва. Їх високий патріотичний обов'язок — зробити гідний внесок у скарбницю наукових досягнень, примножити творчий доробок, створити високого ідейного змісту художній літопис нашої героїчної епохи.

Пленум ЦК КП України вимагає від усіх партійних, радянських, профспілкових і комсомольських організацій посилити ідейно-політичну роботу в масах, тісніше пов'язати її з вирішенням важливих політичних і економічних завдань, які поставлені в рішеннях XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України. Покласти в основу всієї ідеологічної роботи постанову ЦК КПРС «Про підготовку до 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції». Широко використовуючи різноманітні засоби ідейного впливу — усну пропаганду, пресу, радіо, телебачення, — глибоко і переконливо розкривати всесвітньоісторичне значення Жовтневої революції, нездоланну силу ідей марксизму-ленінізму, величні історичні перемоги радянського народу, торжество ленінської національної політики, показувати корінні переваги соціалізму над капіталізмом, підвищувати політичну пильність, давати рішучу відсіч ідеологічним диверсіям імперіалістів та їх агентури — українських буржуазних націоналістів.

Пленум зобов'язує партійні комітети піднести рівень організаційної і партійно-політичної роботи. Постійно вдосконалювати стиль і методи керівництва, підносити бойовитість первинних партійних організацій, виховувати у кожного комуніста почуття великої відповідальності за доручену справу. Посилити дійовий контроль за виконанням намічених заходів по підготовці до 50-річчя Великого Жовтня і встановлення Радянської влади на Україні.

Партійним комітетам слід постійно підвищувати роль Рад депутатів трудящих у комуністичному будівництві, в розвитку народного господарства і культури. Діяльність Рад має бути спрямована на дострокове виконання державних планів і соціалістичних зобов'язань, поліпшення житлового і соціально-культурного будівництва, благоустрою міст і сіл, торгівлі і побутового обслуговування населення, збільшення виробництва товарів народного споживання.

Необхідно і надалі розширяти участь депутатів, постійних депутатських комісій і радянського активу у вирішенні практичних питань роботи Рад, підприємств, установ, колгоспів, радгоспів, учбових закладів, в організації і перевірці виконання рішень уряду, у вихованні трудящих в дусі високої соціалістичної дисципліни. Важливе завдання партійних організацій — забезпечити організоване проведення наступних виборів у Верховну Раду УРСР і місцеві Ради депутатів трудящих, які продемонструють високу громадянську свідомість трудящих, республіки, їх згуртованість навколо Комуністичної партії.

Предметом особливої турботи партійних організацій має бути виховання підростаючого покоління, комсомольців і молоді в дусі революційних, бойових і трудових традицій радянського народу, вірності ленінським заповітам, справі Комуністичної партії. Комсомольські організації повинні очолити трудовий ентузіазм молоді, виховувати у юнаків і дівчат прагнення бути активними будівниками комуністичного суспільства, оволодівати знаннями, зберігати і примножувати завоювання старших поколінь.

* * *

Пленум ЦК КП України закликає комуністів, всіх трудящих республіки відзначити 50-річчя Радянської влади новими досягненнями, видатними звершеннями в розвитку всіх галузей народного господарства і культури, зробити 1967 рік роком великих перемог на всіх фронтах комуністичного будівництва.

Пленум висловлює тверду впевненість, що український народ під керівництвом Комуністичної партії, гідно зустрічаючи п'ятдесятиріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції та встановлення Радянської влади на Україні, з честю виконає свій патріотичний обов'язок, буде і надалі невпинно зміцнювати економічну і оборонну могутність соціалістичної Вітчизни, внесе вагомий вклад у велику справу побудови комунізму в нашій країні.

ЗДРАСТУЙ, МАРІЄ!

Вона завжди ходить цією широкою вулицею: з дому на ферму, з ферми додому. Натомиться, бувало, на роботі, а вже як простує нею — веселіє на душі. Та й справді — чи є в селі краща вулиця? Щоб назвати її, ніяк не підшукає підходящого слова. Тож просто говорить: «Наша вулиця».

І коли оте слово «наша» народилося в душі дівчини? «Наше село, наша ферма, наша вулиця...»

Вулиця... Одного разу дівчина навмисне не пішла нею. Повернула від ферми в провулок, попростувала додому, потупивши погляд. На очах блищали сльози. Марія плакала. І ніхто не збирався її втішати. Бо про образу нікому й слова не сказала. Та й чи можна назвати те образою?

Спішила якось любимою вулицею з ферми. Стріла однокласників колишніх.

— Ти, Маріє?! — навіть не привітавшись, здивувались дівчата, — На фермі? А ми на канікулах. Вчимося. Ти ж відмінницею була. Скільки надій на тебе покладали... І на тобі, — залишилася в селі.

Другого дня прийшла Марія до контори колгоспу.

— Романе Гнатовичу, — звернулася до секретаря парторганізації Р. Зозулі. — Давайте створимо комсомольсько-молодіжну ферму. Так, щоб там усі молоді.

Через кілька днів ферма, де Марія раніше працювала телятницею, переповнилася дзвінкоголоссям молодих. Дівчину обрали групкомсоргом. І тоді вона вперше посміялась над колишньою образою.

Незчулась Марія Дуденко, як про її ферму почали говорити в колгоспі, а потім і в районі. Адже високих надоїв добивались колективом. Приїжджали сусіди по досвід, розпитували, як і що. Приємно дівчині розповідати про свою ферму.

— Ви називайте ваші ферми своїми, — радила...

Дні збігали, мов весняні струмки. І кожен з них додавав клопоту дівчині. Обрали її секретарем комсомольської організації колгоспу. Перші невдачі. І радощі. Останніх все-таки було більше. Комсомольсько-молодіжній фермі вручили перехідний Червоний прапор райкому комсомолу. За велике молоко. А кращі тваринники виступали по Кіровоградському телебаченню. Та найбільшу радість мала, коли почула від комсомольців: «Наша Марія».

Простує широкою сільською вулицею. Своєю вулицею. Вранішній вітер пестить обличчя. Низько вклоняються дерева, покриті інеєм. Гарно так. Дехто вже поспішає на роботу. Вітається з дівчиною. Марія відповідає на те посмішкою.

І раптом на всю вулицю:

— Маріє!

Зупинилась від подиву, оглянулась. До неї посміхалися знайомі обличчя комсомольців з ферми.

— Здрастуй, Маріє! Хутчій на ферму! — навперебій. — Вже приїхали до нас по досвід. А ти ж умієш розповідати найкраще. От ми й кажемо: «Нехай наша Марія».

«Наша Марія...» — шепоче дівчина. Їй так хочеться співати, обняти кожного, весь світ.

П. МАЛЄЄВ.

Колгосп «Прогрес»,
Новомиргородського району.

ФАРБИ ЗЕМЛІ

ТУТ завжди тихо. Люди повільно переходять від картини до картини. Біля однієї затримуються довше, біля іншої — менше. І тільки вираз обличчя може розповісти про певний настрій, відчуття.

Персональна виставка картин молодого кіровоградського митця Олександра Криворога, що відкрилася в фойє кінотеатру «Мир», різноманітна за тематикою та багатством жанрів. Вона присвячена 50-річчю Радянської влади.

Ось серія картин «Електровози». Автор вміє тонко передати шалений рух. В очах молодого машиніста ми бачимо захопленість працею, натхнення.

Багато полотен з циклу «На наших новобудовах» художник присвятив зростанню і оновленню міст.

Та чи не найбільше привертає увагу картина «Роздуми». Молода вродлива дівчина застигла в світлій тривозі. Що схвилювало її серце?

О. Криворог виступає і як співець природи рідного краю. Особливо вражає «Вечірній настрій». Червоне сонце повільно опускається за хмару. Здається, що воно востаннє, перед сном, пірнуло скупатися в річку та й застигло. Картина дуже співзвучна з народною «Вечірньою піснею» на слова В. Самійленка.

Автор виставив на суд глядачів багато портретів, етюдів, натюрмортів тощо.

Огляд виставки говорить про багатство творчої палітри Олександра Криворога, його вміння тонко передати найтонші порухи душі, красу і велич рідного краю.

Л. ХОДАК,
методист обласного Будинку народної творчості.

Зверху — «РОЗДУМИ», праворуч «АВТОПОРТРЕТ». Фоторепродукція В. КОВПАКА.

МОЇ БАТЬКИ

Мої батьки не вірили в ікони,
Хоч доля часом і була гірка.
Татусь до плуга
бив низькі поклони,
А мати — до листочка буряка.

І хоч вони пізнали труд і втому,
Але були душею не малі:
Адже повік не кланялись нікому,
Окрім святої, рідної землі.

Микола ПИРОЖЕНКО.

Кіровоградський район.

ПРОЖЕКТОР

ОПОВІДАННЯ

Автобус, нарешті, виїхав за село і, пофиркуючи, помчав степовою дорогою.

Біля переїзду автобус раптом зупинився. Шофер відкрив дверці, і всі побачили дві загорілі з облупленими носами фізіономії хлопчиків.

— Підвезіть, дядьку, до міста.

— Тут недалеко, і пішки підете.

— Та нам швиденько треба, дядю.

— Ну, гайда.

Вони ховрашками прошмигнули у двері і сіли на вільне місце позад мене.

— Ф-ф-у, — встиг сказати один з них.

Я обернувся.

— А ви спішите?

— Ага. У місто, за прожектором, — цвірінькнув.

Мені й справді здалося, що він цвірінькнув, бо був схожий на гостроносенького горобчика з темним пушком на тім'ї.

— За яким прожектором?

— Та за ліхтариком з батарейкою, — поправив старший і сердито глянув на цвіркуна.

— А де ж ти так чуба підпалив? — спитав я, сміючись.

— Як підпалив? — злякався старший і схопився за голову.

— Чого червоний?

— А-а! Це в колгоспному саду, вишні рвали.

— Заробляли на прожектор, — підказав менший.

Шофер теж кілька разів озирнувся на хлопчаків. Згодом кинув на старшого:

— Який чубарик! І в мене таке ж білоголове.

А хлопчики тихенько засперечалися за моєю спиною.

— Якщо ми дамо шоферові, на прожектор не буде.

— Він не візьме. Він дядько совісний, — заспокоював старший.

— А як скаже: «Давай гроші»?

— Не скаже, не рюмсай.

— Не скаже, не скаже, — перекривив менший. — А як скаже?

— Та цить.

Малий ще трохи поповтузився й затих.

Ми під'їжджали до міста. Малий знову зашепотів:

— Скажеш йому: «Спасибі».

— Тебе забув спитати, — сердито буркнув старший, і вони почали пробиратися до дверей.

Автобус зупинився. Я помахав хлопчикам... І раптом з жахом побачив, як шофер простягнув руку за грішми. Хотілося крикнути малюкові: «Тікай же!»

Мабуть, і в них виникло таке бажання, бо малий стрімголов зі східців чкурнув у пшеницю. Старший теж зробив швидкий крок до дверей... та раптом став у відчаї...

Потім кинув гроші шоферові у руку і вискочив.

— Куплю цукерок своєму чубарику, — задоволено сказав шофер, — він у мене ласун.

А що ж ліхтарик?

Л. ГРЕБЕНЮК.

„БРИГАНТИНІ" — СІМ ФУТІВ ПІД ДНИЩЕМ!

Вікна бібліотеки виходять на вулицю Карла Маркса, і все, що робиться в бібліотеці, перехожим видно, як на долоні. Придивіться, яким теплим і веселим відблиском світять ті вікна у неділю.

То в юнацькій бібліотеці ім. Т. Г. Шевченка зібрались молоді літератори студії «Бригантина». Вже чотири роки пливе «Бригантина» в океан поезії. Капітан «Бригантини» — студент педагогічного інституту Олександр Івакін.

У кожного з поетів і прозаїків «Бригантини» свої творчі пошуки, теми, погляди на життя.

Р. Ланська і С. Ярошевська — лірики. А ось Саржевський захоплюється військовою тематикою, пише про почесну і важку солдатську службу, про героїв Великої Вітчизняної війни. В. Картузов за два роки виріс у техніці віршування, більш вдумливий став його погляд на життя. Вірші Сергія Матуська друкувались на сторінках «Прапора юності», районної газети, передавались по радіо. Володимир Воєводін — ветеран клубу.

Молоді літератори зустрічаються щонеділі, обговорюють нові вірші, вислуховують об'єктивну критику друзів.

А нещодавно над гаванню «Бригантини» залунала музика першого концерту Чайковського, потім тихо закружляла ніжна мелодія Гріга, і на фоні її почалася розповідь про життя М. Свєтлова, стали ближче рядки його романтичних віршів. Коли музика відзвучала, члени «Бригантини» поздоровили молодих літературознавців і критиків клубу А. Шондрика та Л. Сараскіну, які організували цей вечір.

Можна розповідати і розповідати про добрі справи «Бригантини», про членів її команди. Але краще — надати їм слово. І, як годиться в таких випадках, побажати їм попутного вітру і сім футів під днищем.

ОЙ ТИ, ЗИМОНЬКО-ЗИМО

Валерія ЮР'ЄВ.

Ой ти, зимонько-зимо, наділи мене ласкою,
Накажи, хай сніговим фату догаптовують,
Заворожи мене доброю срібною казкою,
Простелися під ноги травою пуховою.
Десь там сани летять на розгнузданих віхолах,
Десь там цокіт копит все частіша, не тишиться...
Поминули ворота, за долину проїхали,
Тільки курява біла за сватами колишеться...
Ой ти, зимонько-зимо, не втішай мене ласкою,
На шибках не малюй ані гільця, ні ружі.
Заворожи мене тихою вічною казкою,
Мо' в тесові ворота постукає суджений.

* * *

Стежина
зелистою виточкою:
— цьох! —
аж за обрій.
День добрий!
День добрий!
Звідки так рано!
Либонь, і зорювала в лиманах...
А дівча тільки посміхається
(в куценькім платтячку,
босоніж).
Загойдалось.

Заколисалось
в ясинь надобрійну.
З музикою коромисла
Загойдалось... заколисалось...
І не знало само,
Що понесло до села
На студню —
а повню розквітлого літа.

Хоч це було в осінь.
Хоч це було в осінь.

Петро КУЦЕНКО.

Олександрівський район.

ІСКРА З ГОРНА

Будулай — артист В. Попудренко.

Жила собі циганська сім'я. З старим скрипучим возом і шатром. З пилом далеких доріг. З вогнищем і шаленими танцями пори вечірньої. А потім закрутив і розкидав її по світу вихор війни. І оті пошуки, знахідки, болі цигана Будулая, перехід його на осідле життя — і становлять основу п'єси З. Провоторова «Циган», написаної за мотивами однойменної повісті А. Калініна. Постановку спектаклю здійснили нещодавно кропивничани.

...Ми зустрічаємося з Будулаєм уже після війни в одному з сіл біля тихого Дону. Тут залишається він, бо знаходить підкову, яку робив, бо знаходить могилу дружини та надіється зустріти сина, який мав бути...

В розмові з головою колгоспу циган постає перед нами як людина, свідома свого громадського обов'язку.

Артист В. Попудренко об'ємно, вдалими штрихами, ліпить образ. І тому кожне слово його переконує, йому віриш.

Запам'ятовується глядачам образ свинарки Клавдії. Це вона в той страшний день, коли фашистський танк переїхав шатро, підібрала в ньому циганчука Ваню.

Артистка Н. Ігнатьєва підкреслює простоту, душевність своєї героїні. Вона показує, що лише безмежна любов до Вані змушує Клавдію підкорятися користолюбивим домаганням Лущилихи.

Хитрою та підступною показує стару Лущилиху О. Кобилянська. Лущилиха спекулює тим, що знає історію Вані. Ось тому й вимагає з Клавдії за збереження таємниці «викуп».

Колгоспний коваль дізнається про всю правду. Він приймає безповоротне рішення (ми бачимо рішучість Будулая — Попудренка) залишити село. «Що ж ти за батько!» — вслід йому Лущилиха. «Вона виховала справжню людину, вона йому справжня мати!» — відповідає Будулай. І ми чуємо в ньому і біль, і гордість за неї — Клавдію...

М. ЛИТВИНЕНКО,
студент педінституту.

На фото: сцена з вистави.

НА ПОСТУ

Анатолій САРЖЕВСКИЙ.

Сквозь тучи луна
не светит,
И хрипнет метели вой.
За вверенный пост
в ответе
Заснеженный часовой.
А ветер колючий злится,
Всю силу свою собрав,
Как будто узнать
стремится:
Каков у солдата нрав?
Лицо леденит и спину.
Сегодня ветер такой,
Что, кажется, штык
карабина
Согнется сейчас дугой.
И кажется — век
до солнца,
И где-то замерз рассвет...
Но если и штык согнется,
То воля солдата — нет.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

Конкурс на кмітливість

Так, це був перший, не зовсім звичайний огляд-конкурс, конкурс на кмітливість, видумку. Змагалися масовики області.

«Летка-енька» і «Молодіжний вальс» змінюються естрадним виступом, потім — піснями «Голуба тайга», «Хай завжди буде сонце». І знову — ігри-жарти, музичні ігри.

Тут були і хороводи «Черемшина», «Ходить місяць у колі», «Неділя» і бальні танки.

Найвищу майстерність показав Олексій Білий з Долинського району. Його відзначено першою премією. Другою премією відзначено Лізу Михайловську з Кіровоградського району, третьою — Василя Гончарова з Новомиргородського району.

Журі, визначивши переможців, повідомило, що на перший республіканський огляд-конкурс масовиків поїдуть Олексій Білий і Ліза Михайловська.

Перший обласний огляд-конкурс майстерності масовиків справив добре враження. І, напевне, тому, що перед цим обласний Будинок народної творчості провів п'ятиденний семінар з масовиками. І все ж відчутно, що з ними ще вкрай мало займалися. Звідси і деяка скованість при веденні програми, і ніяковість там, де повинен іскритися гумор, смілива знахідка.

В. ЦВЯХ.

На знімках: О. Білий і Л. Михайловська, які поїдуть на перший республіканський огляд-конкурс майстерності масовиків. Праворуч — хоровод «Неділя».

Фото В. КОВПАКА.

ЧЕМПІОНАТ КІРОВОГРАДА

ФУТБОЛ

Позавчора на кіровоградському стадіоні «Зірка» розпочався розиграш зимової першості міста з футбола. В ньому беруть участь 10 команд: ШВЛП, педінституту, агрегатного заводу, команда гарнізону, заводу радіовиробів, «Спартака», заводу «Червона зірка», групи підготовки молодих футболістів при команді класу «А» «Зірка».

Двома групами в першості бере участь команда майстрів «Зірка». Проте, для них встановлені певні умови. Щоб зрівняти можливості команд, «Зірка» виступає з гандикапом, тобто форою: перед кожним матчем спеціальна комісія встановлює певний рахунок на користь суперників «Зірки».

І ось на поле виходять учасники першого матчу. «Зірка»: В. Вебер, В. Архипов, І. Вагнер, А. Кравченко, В. Количев, С. Веремеєв, Ю. Горожанкін, А. Товт, В. Ступак, Е. Гнатик, І. Пинзар. Команда педінституту: В. Шевченко, М. Кравченко, В. Котов, А. Письменний, В. Жадов, В. Костенко, М. Чиниченко, С. Колодицький, О. Пшеничний, С. Огар, В. Третьяков.

Обидва колективи знали, що один з них вже «програє», а другий «виграє». Але з яким рахунком — буде відомо наприкінці зустрічі. Це придало гостроту: студенти прагнули збільшити рахунок, щоб виграти у майстрів. «Зірці» ж потрібно було для перемоги забити голів більше невідомої їм фори.

Спочатку здавалося, що гра буде рівною, але згодом стала очевидною перевага «Зірки». Пинзар, а потім Ступак і Гнатик забивають три м'ячі. Протягом 70 хвилин (тайм 35 хв.) студенти практично не загрожували воротам «Зірки».

Коли після матчу відкрили пакет, з'ясувалося, що фора становить два м'ячі. Отже, перемогла «Зірка» з рахунком 3:2.

ТРАГЕДІЯ НА МИСІ КЕННЕДІ

НЬЮ-ЙОРК, 28 (ТАРС). Сьогодні при наземних випробуваннях космічного корабля «Аполлон» в результаті пожежі загинули три американських космонавти — Вірджіл Гріссом, Едвард Уайт і Роджер Чаффі, повідомляє агентство АП.

НЕДІЛЯ, 29 січня. Перша програма. 10.00 — Для школярів. «Будильник». (М). 10.30 — «Гімнастика для всіх». (М). 11.00 — Для школярів. «Операція «Сіріус-2». (Передача з Ленінграда). 11.30 — «Музей образотворчих мистецтв ім. О. С. Пушкіна». «Рембрандт». (М). 12.00 — «Сільський клуб». (М). 13.00 — «В світі мистецтв». (Передача з Будапешта). 13.30 — «Тобі, юність». Літературний альманах. (М). 14.55 — Першість Європи з кованярського спорту. Репортаж з Лахті. (К). 15.30 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. «Зоряний полігон». (М). 16.30 — Телевізійні новини. (М). 16.45 — «Музичний кіоск». (М). 17.20 — Для жовтенят. «Зірочка». 17.55 — «Телеганока. 18.15 — Першість Європи з кованярського спорту. Репортаж з Лахті. (К). 19.00 — «КВН-67». (М). 20.45 — Теленовини. (М). 21.00 — «Зимовий пейзаж». Музично-розважальна програма. (Передача з Бухареста). 21.35 — «Голосую за любов». Художній фільм. (К).

Друга програма. 21.00 — Художній фільм «Там, де цвітуть едельвейси». (Дніпропетровськ). 22.15 — «Улюблені співаки». «Народний артист СРСР М. Михайлов». (М).

ПОНЕДІЛОК, 30 січня. Перша програма. Програма Українського телебачення: 16.40 — Для школярів. «Естафета Жовтня». (Передача з Одеси); 17.10 — «Боєць Інтернаціональної бригади». (Передача з Харкова); 17.40 — До 50-річчя Великого Жовтня і встановлення Радянської влади на Україні. «Фестиваль крокує по Буковині». (Передача з Чернівців). 18.20 — «Подвиг». Телевізійний альманах. (Передача з Риги); 19.00 — Програма УТ. «На меридіанах України»; 20.00 — Телевізійні новини. (М); 20.15 — «Ті, хто залишається на землі». (М); 20.45 — Телевізійні новини. (М); Програма Українського телебачення: 21.10 — До 50-річчя Великого Жовтня і встановлення Радянської влади на Україні. «Нема в нас іншої мети...» (К); 21.40 — Л. Брукштейн — «Безсонна ніч». Прем'єра телевізійного спектаклю. (Передача з Миколаєва); 22.40 — «Наші гості». Концерт. (Київ).

ВІВТОРОК, 31 січня. Перша програма. 11.00 — Телефільм. (Кіровоград); 11.15 — Художній фільм «Кото і Коте». (Кіровоград); 16.40 — Для школярів. Телевізійний журнал «Піонерія». (Київ); 17.20 — «Композитор, академік, громадянин». (Л. Ревуцький). (Київ); 18.00 — Телевізійні вісті. (Київ); 18.20 — Слухачам початкових політшкіл. Основи політичних знань. «Розвиток соціалістичних країн». (Москва); 19.00 — «Майстри мистецтв». Творчий портрет народного артиста СРСР В. Моркур'єва. (Передача з Ленінграда); 20.30 — Телевізійні новини. (Москва); 21.00 — «Грип і його запобігання». Бесіда лікаря. (Кіровоград); 21.10 — Художній фільм «Совість не прощає». (Кіровоград).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 30.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ.

Відділ веде кандидат у майстри спорту Г. Дубівка.

Конкурс-вікторина

На прохання читачів строк надсилання відповідей на завдання № 1 («Молодий комунар» від 15 січня ц. р.) продовжено до 5 лютого ц. р.

ЗАВДАННЯ № 2

1. Хто першим з радянських шахістів став чемпіоном світу з шахів і в якому році? (1 очко).

2. Що означає в шахах термін «млин»? Наведіть приклад. (2 очка).

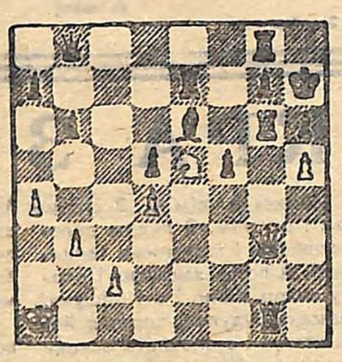

3. Знайдіть комбінацію:

Білі починають і виграють. (2 очка).

Останній строк надсилання відповідей — 10 лютого ц. р.

ТРОХИ СМІХУ

СКАРГА НА ПАМ'ЯТЬ

Чехословацький гросмейстер Ріхард Реті в 1925 році провів рекордний сеанс одночасної гри, не дивлячись на дошку. Йдучи після закінчення сеансу додому, Реті забув свій портфель.

— Спасибі, — вигукнув гросмейстер, коли йому повернули портфель, — До чого ж у мене погана пам'ять!

ВІДПОВІДЬ НЕВДАХИ

Один чоловік завжди хвалився, що він кращий шахіст світу. Але одного разу він програв три партії підряд. Вдома жінка його спитала: «Як твої успіхи?»

Чоловік відповів: «Першу партію я не виграв, другу — він не програв, в третій партії я хотів домовитися з ним про нічию, але він не погодився...»

Недільний фейлетон

«ПРОПОНУЮ КАМІНЕЦЬ...»

Що тільки не кликали собі на допомогу гумористи та фейлетоністи, щоб розсмішити бідного читача. Декотрі доходили до того, що валили його, сердешного, на землю, скидали черевики і водили йому соломиною по п'яті, аби тільки сміявся. Це найбільш агресивні.

Ну, а так собі гумористи та фейлетоністи тягли на папір гострі зображувальні засоби — здебільшого розтертий і протовчений у великій бабиній ступі червоний перець.

Якщо завфермою та занедбав тваринництво артілі? Ясно, притягти треба на папір страшнючий сон, що приснився завфермою та од якого на чолі в того висипав холодний піт, що його стирала раз по раз рукавом нічної сорочки стривожена дружина. Сон: ніби до нього у світлицю та серед темної нічки увірвалася найзліша на фермі рябуха, розкрила ратицями йому рота і з'їла язика, яким обіцяв забезпечити ситу годівлю громадським тваринам.

Спробуй тут не сміятися. Тут і сміх і... мурашки по спині. Зразу побіжиш корми заготовляти.

А якщо об'ява безграмотна чи вивіска десь з'являється, фейлетоніст підводить до неї... пітекантропа. Так, так. Саме пітекантропа. Бо хто більше від нашого стародавнього предка здивується безграмотному написові? Адже він якимось поганим камінцем на поганому черепку видозбував послання своїй чорнобривій сусідці, і та була в захопленні і від піднесеного стилю, і від гарного начерку символів...

До речі, пітекантропи стали майже постійними дійовими особами багатьох гумористичних та сатиричних творів. Це найсучасніша, наймодніша шпилька чи то перчина. Як-то він, далекий предок, ставиться до наших цивілізованих «ляпів»?

Отже, пітекантроп потрапляє... у міський загс. Вірніше, він спочатку до нього підрулює голубою «Волгою». Відчинивши дверцята та поправивши на собі і на своїй нареченій мамонтову шкуру, підтюпцем біжить до дверей.

— Навіть сходи є? — чи то дивується, чи то захоплюється пітекантропка.

Східцями, східцями та направо, та наліво.

Але ж тут невелика черга. Треба нашій древній парі почекати. Запропонував пітекантроп своїй нареченій роздягнутися. Вона скинула одну шкуру. Пітекантроп хотів почепити її на вішалку, та не знайшов вільного місця.

— На диван клади! — порадив хтось йому збоку. — Не в руках же будеш тримати.

— Нечемно на диван класти нареченину мамонтку, — відповів пітекантроп.

— Шановний пітекантропе, заходьте! Ваша черга, — почув нараз волосатий жених голос з головної кімнати.

Зайшли та й стали. Наречена пальчиком ноги отак підлогу протирає. Соромиться...

— Чи не знайдеться в кого, бува, ручки? — огріла запитанням пітекантропів працівник загсу.

«У загсі, де тільки й роботи, що розписуватися, — ручки нема? Як це?» — здивувався незвичайний відвідувач.

— Можу камінця запропонувати, — несміливо почав пітекантроп. — Ним можна надряпати будь-яке письмо. Свідчення тому — ми з пітекантропкою. Я надряпав їй прекрасне послання — і ось ми вже у вас. Ви з'єднаєте нам наші серця...

— Мені потрібна звичайна ручка, — почув у відповідь.

«Нічого не розумію, — знітився пітекантроп. — В книзі «Нові віки. Цивілізація» записано: «Загс — місце, де розписують...» Там нічого не сказано відносно чорнила, яке має брати з собою молодий і молода».

Пітекантроп... у міському загсі. Фантазія. Цього разу — недільна. Та є у цій фантазії фейлетоніста, як говорять юристи, матеріальні докази. Прочитайте лист у редакцію секретаря комсомольської організації міського поштамту Марини Сердюк!

«В житті моєї подруги сталася велика подія. Вона вступила до шлюбу з коханим хлопцем. Мені довелося побувати в загсі в ролі свідка. Хотілося, щоб в цей день було винятково урочисто. Але я побачила іншу картину. Заходить реєстратор в неакуратній зачісці... Ніякої зібраності. Подивилася — немає ручки, запитала, чи не знайдеться в кого. Потім пішла шукати. Ми всі стоїмо і чекаємо її. Мені здається, що в працівників загсу все повинно бути на місцях. Адже подібне в якійсь мірі затьмарює радісну хвилину...»

Коментарі?

Нам здається, що вони будуть грунтовними, якщо їх дадуть працівники загсу.

О. ЮНГА.

м. Кіровоград.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 00063. Індекс 61197. Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2. Зам. № 395. Тираж 37 000.